

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Fötér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
3 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
hisztetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Frivol játék.

— márc. 6.

Egymás után rabolja el a napokat az ország életéből az obstrukció. A parlament az utóbbi napokban oly frivol, sivár, sőt visszataszító handabandázásnak volt színhelye, amelyre az obstrukció hosszú történetében is alig találunk példát. Eddig a napirenden levő véderőjavaslat ellen folyt a harc, az ellenzék azon igyekezett hogy a napirend tárgyalását megakadályozza, most már a napirend előtti anyag ellen is obstruálnak. Hova fog vezetni a háboruzás, ha nem ahhoz hogy az obstrukció végül önmagát fogja megemészteni? Ha így haladunk, egy pár nap múlva a harcos ellenzék nem a Ház előtt levő ügyek, de saját maga ellen fog harcot vívni.

Érdekes megfigyelni ennek a mértani haladványban huzódó obstrukciónak a pszichológiáját. Az obstrukció a házszabályok formalizmusával való visszaélésből táplálkozik. Alapja és legfőbb erőssége a házszabályok érintetlensége, a házszabályok betűihez való ragaszkodás, azok lényegével és intenciójával szemben. Es csodálatos, hogy azok a képviselők, akik orgiákat ülnek a házszabályok formalizmusa alapján, mégis számtalanszor tesznek kísérletet arra, hogy ezeket megsértsék.

A parlamentben nap-nap mellett lejárászó sivár jelenetek és nemzetellenes munka láttára ismételtelen fel kell vetnünk a kérdést: mi indítja az ellenzéknek elenyésző kisebbségét arra, hogy a Ház tulnyomó többségével szembeállva, minden komoly munkát lehetetlenné tegyen, tovább rabolja a magyar parlamentáriszmusnak már kikezdett épületét, megakadályozza az ország gazdasági és kulturális fejlődését? Erre a kérdésre hiába keressük és hasztalan várjuk a feleletet.

A katonai javaslatok terén a kormány az ellenzék kívánalmait olyan mértékben honorálta, a milyenre még nem volt példa alkotmányos életünk alatt. A kormány szigorúan áll választójogi programja alapján, sőt arra is kötelezte magát, hogy a javaslá-

tot záros határidő alatt betervezti. Sőt még ennél is tovább ment. A miniszterelnök a Ház nyílt ülésén hívta fel a még harcoló ellenfeleket, hogy terjesszék elő a választói jogra vonatkozó kívánalmakat, a melyeket épen úgy, mint, a katonai kérdéseknél tette, hajlandó a célszerűség határain belül honorálni. A ellenzék nem méltányolta a miniszterelnök előzékenységét, hanem ismét megindult a technikai obstrukció ingoványos útján, azon lidércfény után, a melyet a magyarellen osztrák sajtó jónak lát időnkint szeméi előtt megcsóválni.

A tudatlan és babonás emberek naivságával kergeti a mocsárlángot, amely a néphit szerint elrejtett kincseket jelez. A gazdagságnak e káprázatos, de hiu reményeiért, megveti mindazt a reális jót, amelyet a valóság nyújt. A monarchia bizton-sága, a hadsereg nemzeti irányu fejlesztése, a parlament tekintélye és munkaképessége, az ország kielégítésre váró ezer szükséglete és last not least a választói reform sürgős megvalósítása, mind kevés áldozat a hazafias, nemzeti és demokratikus jelszavakkal operáló ellenzék szemében egy zavaros, határozatlan és képtelen hatalmi ábránd ellenében.

Az elvakult elemek nem látják, hogy midőn a csalóka fény után futnak, nemcsak elgázolják utjukban az ország becses javait, hanem mind mélyebben hatolnak a posványba, amely őket elnyeléssel fenyegeti. S mikor majd a fel-feltűnedező lángok sorban kialszanak, szomoruan fogják tapasztalni, hogy azok a remények, amelyek kecsgettették, a mocsárgözk csalóka fényre volt és az az ut, amelyen kincskeresésre indultak, a megsemmisülés mocsarába vezet.

A parlament és a nemzet többsége a nagyerejű emberek nyugalmával szemléli és türi egy darabig egy maroknyi ember visszaéléseit, de ha egyszer elfogy a türelme, akkor egy husz milliónyi, élni, fejlődni és uralkodni vágyó nemzet erejével és jogos haragjával fog lesujtani azokra, akik frivol játékkal és lelkiismeretlen taktikájukkal ki-

csinyes és önző célokért életerejét aláadni igyekeztek. S ha ennek a csunya játéknak lesznek is káros következményei, az a vég, amely őket érni fogja, tanulsággal szolgálhat a késő utódoknak is arra, hogy nem lehet büntetlenül visszaélni egy ország türelmével és lábball tapodni legszentebb érdekeit.

A város parlamentjéből.

A költségvetés.

Nagy viták az az 1910. évi tulkiadás körül. — Sürgős interpelláció a nagyhid vámszedési jogának ügyében. — A „Korona“-vendéglő bérlete. — Nem adják bérbé a Dianát. — A költségvetés részletes tárgyalása.

A teljesen megtelt közgyűlési teremben, a városatyák rendkívüli nagy érdeklődése mellett nyitotta meg hétfőn délután Farkas Andor a közgyűlést. Több érdekes tárgy, de ezek közül is főképp az 1912. évi költségvetés gyűjtötte össze ilyen nagy számban a képviselőket s egyuttal olyan nagyszabású vitákat idézett fel, hogy a tárgysorozattal nem is lehetett egy délután végezni; hiszen a hétfői délutánnak négyötöd részét a költségvetésnek általános vitája egymagában lefoglalta. Dr. Hornyay Béla sürgős interpellációja, továbbá a „Korona“-vendéglő kiadás voltak még a hétfői közgyűlés jelentékenyebb mozzanatai, kedden pedig sor került a költségvetés részletes tárgyalására. A közgyűlésről a következő részletes tudósítást adjuk:

I. nap.

Miután a polgármester a képviselőtestületet üdvözölte, dr. Hornyay kért és kapott a napirend előtt sürgős interpellációra engedélyt.

Arról van szó, — mondotta az interpelláló, — hogy a nagyhid bérlete ez év márciusával lejár. Szólok úgy tudja, hogy Wallis grófné képviselője benyújtott egy kérvényt a közigazgatási bizottság útján a miniszteriumhoz, melyben a vámszedési jognak 6 évre való meghosszabbítását kérte. A vármegyei közigazgatási bizottság pártolólá is terjesztette fel e kérést. Minthogy a városnak erre a hídra a csatornázásnál feltétlenül szüksége lesz s minthogy a kisajátítás nagy összegekbe kerülhet, kérde a polgármestert, telt-e valamit a grófné kérésének, a vámszedési jog meghosszabbításának megakadályozására?

Farkas Andor polgármester elmondja, hogy a város már beadott a miniszteriumhoz egy kérvényt a vámszedési jog megszüntetése vagy korlátozása végett. Ezt a kérvényt min-

denesetre jó volna személyesen is figyelmébe ajánlani a miniszteriumnak. Dr. Hornyay Béla, Schiller Kálmán és a polgármester ismételt felszólalása után

a közgyűlés tudomásul vette, hogy a polgármester pár nap múlva személyesen el fog járni a miniszteriumban s a legnagyobb erélylyel iparkodik az ügy kedvező elintézését kivívni.

(A költségvetés.)

Miután a képviselőtestület, — Kiss Ödön városi t. ügyész akadályoztatása miatt nem lévén jelen, — a közgyűlés tartamára dr. Nagy Arthurt bizta meg az ügyészi teendőkkkel, rátertek a napirend első pontjára, az 1912. évi költségvetés tárgyalására. Itt rendkívül nagyarányu vita fejlődött ki.

Szöllösi Sándor számvevő ismertette a költségvetést, mely, mint ismeretes, a pótdadót 58%-ban kontempplálja.

Kincsesy Péter indítványozta, hogy addig, amíg az 1910. évi zárszámadás nem kerül a közgyűlés elé, vegyék le a költségvetést a napirendről.

Dr. Adriányi Béla szintén azt hangoztatta, hogy amíg az előző évi pluszt és minuszt a költségvetésbe nem állítják be, addig az nem lehet reális. Ép ezért elfogadni kéri Kincsesy indítványát, azzal a pótlással, hogy a számvevő utasítsa: terjessze egy hónapon belül a képviselőtestület elé a zárszámadást és a költségvetést.

Halász József, dr. Buza Barna és dr. Grosz Dezső felszólalásai után a közgyűlés mellőzi az indítványokat s kimondja, hogy a költségvetést már most tárgyalja.

Halász József erre nagyobb beszédben támadja a költségvetés egyes helytelenül beállított tételeit. Főképpen megtámadja az 1910. évi tulkiadás címén beállított 11,230 koronás tételt. Ha ezt a költségvetésbe beveszik, akkor ez az adózók dupla megterhelését jelenti. Ennek a 11,230 koronának meg volt a fedezete 1910-ben és meg van ma is, a hátrálékos adótartozásokban. Kifogásol emellett több kisebb tételt is.

Dr. Haas Bertalan szerint a kintlevőségeket nem lehet fedezetül felvenni. Ha azok befolyanak, majd javunkra maradnak a jövő évre. A 11 ezer koronás 1910-iki tulkiadás a mult évi költségvetésben nem szerepelt, azt valamikor csak fedezni kell.

Hajnal Dezső Halász József fel-fogását osztja, amelynek nagyobb beszédben kél védelmére

dr. Grosz Dezső is. Ő is méltánytalannak tartja, hogy ezzel a 11 ezer koronával megterheljék az adózókat, mikor arra van fedezet. A megoldás azonban csak technikai kérdés. Szólok úgy vél segíthetni a bajon, ha a 11 ezer koronát az idej közvetett adójövedelemnél bevételnek is előír-

FÖLDES

czipők

SÁTORALJAUJHELY,
Fötér, a Kossuth-szoborral szemben.

Divatos estélyi és báli czipőkben
nagy választék.

elismert

legjobbakk.

nyozzák, vagyis az itt előirányzott összeget 11,000 koronával emelik.

Dr. Chudovszky Mór egy másik kifogást emel a költségvetés ellen. A fogyasztási adók előirányzása tudvaleg úgy történik, azaz úgy kellene történnie, hogy a 3 utolsó év átlagát irányozzák bevételeként elő. Ettől ez a költségvetés eltér; például 63,000 koronás átlagnál csak 55 ezer koronát irányoz elő. Emiatt, de meg azért is, mert a zárszámadást nem terjesztették be, szülő nem fogadja el a költségvetést.

Szóllósi számvevő szerint a tulkiadás beállítása a törvény logikus értelmezésén alapul. A fogyasztási adóknál azért nem vették az átlagot, hanem annál kevesebbet, mert ezek a bevételek a múlt évben csökkentek s ez évben előreláthatólag még inkább csökkenni fognak.

Dr. Nagy Arthur a számvevőnek ad igazat, míg

Dr. Lichtenstein Jenő igen világosan magyarázza, hogy az 1910-iki tulkiadás beállítása abszurdum: mert vagy volt 1910-ben arra a kiadásra fedezet s akkor ez ma is meg van, (csak nem folyt még be), vagy nem volt s akkor ezt az összeget nem lett volna szabad kiadni.

Dr. Buza Barna szintén úgy látja, hogy a tulkiadást ki lehet hagyni a költségvetésből, mert a törvény csak azt rendeli, hogy a pénztári maradványt kell bevenni a következő évi költségvetésbe. A maradvány pedig tiszta haszon, míg a tulkiadásnak, a minusznak fedezete kell, hogy legyen.

Halász József zárszáva után dr. Haas Bertalan is kijelenti, hogy a vita meggyőzte őt arról, miszerint a tulkiadást nem szükséges a költségvetésbe beállítani.

Ezek után a képviselőtestület egyhangulag elfogadta általánosságban a költségvetést, a 11,230 korona 1910-iki tulkiadási tétel kihagyásával. A képviselőtestületnek ez a határozata mintegy 4% pótdócsökkenést jelent a költségvetésben előirányzott pótdóchoz képest.

A részletes tárgyalást a polgármester javaslatára keddre halasztották.

(A Korona-vendéglő bérlése.)

Igen nagy érdeklődéssel várta a közgyűlés a következő tárgyat, a Korona-vendéglőre kiírt árverés eredményét.

Az előadó jelentése szerint két ajánlattevő jelentkezett: a jelenlegi bérlő, öv. Kovács Ignác, aki a vendéglőért és színházteret összesen 1601 koronát és Franczovszky József, az Abbázia-kávéház tulajdonosa, aki a két helyiségért 2100 koronát ígért. (Az utóbbi ugyan nyilvánosan az árverésen csak 1900 koronás ajánlatot tett, de utóbb kiderült, hogy zárt borítékban egy másik, magasabb ajánlatot is beadott.) A képviselőtestületben a bérlés kiadása körül igen élénk, sőt helyenként viharos vita fejlődött ki.

Hönsch Dezső: A közönség legfőbb érdekében valónak tartja, hogy minnél jobb vendéglőt kapjanak. Főlemlíti, hogy a versenytárgyalás kihirdetése körül szabálytalanságot észlelt. Ő ugyanis csak 27-én olvasta egyik helyi lapban a 28-iki tárgyalás hírdetményét. Ezt súlyos szabálytalanságnak tartja.

Schiller Kálmán: Igaz ugyan, hogy a közönség érdeke részben azt kívánja, hogy kifogástalan vendéglőt kapjon, de eltekintve a személytől, szintén a közönség érdeke, hogy a nagyobb összegű ajánlatot fogadják el. Indítványozza, hogy a bérlést e szerint adják ki.

Hericz Sándor és Jelenek Ádám ezzel szemben Kovácsné ajánlatát vélik inkább elfogadhatónak.

Widder Gyula szabálytalanságot lát abban, hogy Franczovszky zárt

ajánlatában 200 koronával többet ígért, mint a nyilvános árverésen. Kovácsné ajánlatát kéri elfogadni.

Dr. Nagy Arthur hivatkozással a törvényre nem tartja szabályszerűnek, hogy Franczovszky zárt ajánlatát a versenytárgyalás kezdetén fel nem bontották. Ajánlja, hogy újabb árverést tüzzenek ki.

Dr. Buza Barna a város polgárságának érdekében valónak tartja, ha erkölcsi tekintetben is kifogástalan bérlő kezébe jut az étterem. Indítványozza, hogy ha Kovácsné a kiáltási árat, vagyis 1700 koronát megadja, akkor tekintettel arra, hogy ugyanis 650 koronával emelkedik a bérlés, adják azt ki a régi tulajdonosnak.

Dr. Csizy Béla ezzel szemben nem tartja helyesnek ha 500 korona többletet eldobnak maguktól. Franczovszkyt ajánlja.

Dr. Füzesséry Zoltán felkéri a rendőrkapitányt, hogy nyilatkozzék a Franczovszkiről forgalomban lévő hírek valódiságáról.

Schmidt Lajos: Ha a régi tulajdonos és az új ajánlattevő között kell összehasonlítást tennie, úgy az utóbbit nem ajánlhatja.

Hozzászólott még a tárgyhöz Szöllősi Arthur és miután Schiller Kálmán indítványát visszavonta, a polgármester a vitát berekesztette. Reflektált Hönsch Dezső felszólalására, aki úgy látszik valóságos delíciával hozza a képviselőtestület elé a tanács vélt mulasztásait. Semmiféle mulasztás nem történt a versenytárgyalás hírhírrel tételénél, hogy egyes lapok nem közölték azt kellő időben, arról sem ő sem a tanács nem tehet. Szavazás alá bocsátja dr. Buza Barna indítványát, melyet a képviselőtestület nagy többsége el is fogadott, s ezzel oly határozatot hozott mely a közvélemény óhajának s a város jól felfogott érdekének egyaránt megfelel.

(A vízvezetékéről.)

Tárgyalás alá vették ezután még az alispánnak a vizszolgáltatás rendellenességeinek megszüntetésére vonatkozó leiratát. Kérészy főmérnök kijelenti, hogy valószínűleg téves információkon alapszik az alispán meggyőződése, mert világosan bizonyíthatja, hogy a két gép teljesen elegendő vízmennyiséget szolgáltat. Igaz ugyan, hogy a legutóbbi időben egy fontos és azonnal nem pótolható géprész elromlása folytán némi zavarok mutatkoztak, de ezek már megszűntek s a vizszolgáltatás ismét kifogástalan. Hozzá intézett kérdésekre kijelenti, hogy a harmadik gép fellállítására nézve reméli, miszerint az május hó 1-ével üzembe helyezhető lesz. Hönsch Dezső, Hajnal Dezső és Guttmann Armin hozzászólása után a főmérnök felvilágosításában megnyugodtak s a közgyűlés első napja ezzel véget ért.

II. nap.

Alaposan megcsappant érdeklődés mellett folytatta tanácskozását kedden a képviselőtestület. E délutánon, mielőtt a költségvetés részletes tárgyalásához hozzáfogtak volna, célszerűségi szempontból letárgyalták a napirendnek azokat a pontjait, melyek pénzügyi kérdéseket érintettek s így a költségvetéssel kapcsolatban voltak.

Igy első sorban is megállapították a felső-kereskedelmi iskola költségvetését, jelentékenyebb módosításokkal elfogadván a pénzügyi bizottság javaslatát, mely mintegy 5000 koronában állapította meg az idei deficitet.

Kérészy főmérnök és Halász József felszólalása után elhatározták azt is, hogy a kereskedelmi iskola költségeinek fedezését kiveszik a költségvetésből, tehát azt nem a pótdó

terhére állapítják meg, hanem a vízvezetési jövedelem, illetve a beruházási költsön terhére.

(A Diana körül.)

Ezután következett a Diana-fürdő bérbeadásának oly sokszor felmerülő kérdése. Ezuttal Pap Károly tordai és Kovács József hegyháti lakos tettek együttes ajánlatot, mely szerint egy próbaévvvel 6 évre kibérelnék a fürdőt, 4000 korona évi bérért, azonban a vízvezetékét ingyen óhajtják használni s a kémények és a kazán gyökere átalakítását kívánják.

A pénzügyi bizottság azt a javaslatot tette, hogy adják ki a Dianát, de csak 5000 korona bérért.

Kérészy Gyula erősen ellenzi a bérbeadást, mert a csatornázás és a Diana-kert rendezése után egész más lesz a helyzet s a fürdőnek még jövője lehet. De az esetben is, ha elvileg a bérbeadás mellett volnánk, a jelenlegi ajánlat elfogadhatatlan, mert emellett a város még jobban ráfizetne a fürdőre, mint eddig.

A fürdőnek feltétlen bérbeadása mellett csupán Alexander Vilmos és Halász József érvelt, ellenben dr. Chudovszky Mór, dr. Buza Barna, Hericz Sándor, Szöllősi számvevő és maga az elnöklő polgármester mind azt fejtegették, hogy 1-2 évig fenn kell tartani a jelenlegi állapotot, mert akkor majd ugyanis gyökere átalakításra, (lehetőleg egy modern, új gőzfürdőre), nyílik kilátás. A közgyűlés ilyen értelemben is határozott.

(Leszorították a pótdótot.)

Most került sor a költségvetés részletes tárgyalására. Tudjuk, hogy az előző napon, az általánosságban való tárgyalásnál már sikerült a kiadásokból 11,230 koronát, (az 1910-iki tulkiadást), törölni, azt is láttuk, hogy a keddi közgyűlésen már előbb elhatározták a kereskedelmi iskola deficitjének a költségvetésből való kiemelését — ez a tervezet megállapítása szerint újabb 8000 korona, — most pedig a részletes tárgyalás során a bevételekhez adtak hozzá még néhány ezer koronát. Így különösen a közvetett adókból várható bevételek tételét emelték összesen 6000 koronával, — minthogy e tételeket a tervezet a 3 évi átlagnál sokkal alacsonyabban állapította meg, — továbbá a vágóhídi szemledijak jövedelmét is 28 ezer korona helyett 32 ezerre tették. A kiadási tételekben csak apróbb változások történtek.

Az összes módosítások után a költségvetés mérlege oly kedvezően változott meg, hogy a pótdó a tervezett 58%-ról körülbelül 50%-ra szállott le.

(Apróbb ügyek.)

A közgyűlés többi tárgyát nagyon gyorsan tárgyalták le. Az adóügyi osztály vezetőjének telefon létesítése iránti kérelmet elutasították. Hasonlóképp elutasították a villanygyárnak a bírságok elleni felebbezését is.

Malinyák Mihály fürdőszolgát nyugdíj iránti kérelmével elutasították. Mitrik Mihály közgyámának egészsége helyreállítása céljából négy heti szabadságot engedélyeztek. Grünbaum Simon kérvényét, melyben az utcai padoknak jövő évi szeptember hó 1-én leendő felállítására egy évi haladékat kér, elutasították és kimondták, hogy ha a szerződésben kikötött időpontig azokat fel nem állítja, úgy a szerződést felbontják. A fogyasztási adó iroda személyzetének 400 korona jutalmat adtak a többlet jövedelemből. A Halaska-tó vadászterület bérbeadási ügyét a polgármester indítványára a jogügyi bizottságnak adták ki és ezzel a hosszúra nyúlt közgyűlés véget is ért.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Egy kis konfliktus a megye és a város között. Ujhely város képviselőtestületének határozatából a tanács a napokban felebbezéssel fordul a közigazgatási bírósághoz a vármegyének egyik határozata ellen. Ez a határozat a kereskedelmi iskolára vonatkozik s azt mondja, hogy a városnak törvény szerint nincs joga törvényhatósági jóváhagyás nélkül pótdótból fedeznie a felsőkereskedelmi iskola költségeit; arra csupán az 5%-os iskolai adót használhatja fel. A város most elvi döntést akar nyerni ebben a kérdésben, mert a képviselőtestületnek az a felfogása, hogy a törvénynek idézett szakasza csakis elemi népiskolákra vonatkozik. A város egyébként gyakorlatilag eleget tett a törvényhatóság kívánalmának, s a kereskedelmi iskola költségvetését nem a pótdókra alapította, — mint ezt lapunk más helyén megírjuk, — csak az a célja, hogy elvileg tisztáztassék a kérdés: lehet-e pótdótból középiskolát fenntartani.)

(Két pályázat. Dókus Gyula alispán az „Erzsébet” kórháznál megüresedett s évi 2000 korona fizetés és 720 korona lakbérrel javadalmazott kórházi ellenőri állásra pályázatot hirdetett. A pályázati kérvények közzétételére április hó 15-ig adandók be. — Ugyancsak az alispán pályázatot hirdetett a Sátoraljaujhely városnál megüresedett s évi 1000 korona fizetés és 360 korona lakbérrel javadalmazott, állami segélyből kiemelt, s választás útján betöltendő irnoki állásra is. Ennél a pályázatnál március hó 16-ig kell benyújtani a kérvényeket.)

HIREK.

Dókus Gyuláné emléke.

Nem szűnő lelkesedéssel adakozik Zempléni vármegye könsége a nemes célra, a Dókus Gyuláné alapítvány megteremtésére. Értesülésünk szerint a napokban ismét számos adakozás történt a gyűjtő-íveken, melyeket közelebbről fogunk nyugtázni. A mai napon a következők adományokat juttattak szerkesztőségünkhez: Guttmann Mór és neje 30 kor., Reichard Lajos és neje 10 kor., öv. Franz Andrásné 1 korona. Összesen tehát 41 koronát kaptunk ma, melyhez hozzáadva az eddigi 2255 koronát, gyűjtésünk jelenlegi állása 2296 korona.

— A Kazinczy kör szombaton estélyt tart, melyen szerepelnek: Eiserth István felolvasással, Werner Sárika cimbalomművész nő zenészművel, dr. Wiczmándy Jenő humoros felolvasással és dr. Pauliczky István énekszámokkal. Az élvezetesnek ígérkező estélyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— A szabad liceumból Zsufolásig megett a főgimnázium előadói terme a vasárnap délutáni előadásra. Elsőnek dr. Szirmay István tartott élvezetes előadást a perlekedésről, az emberi természet ez örökös és jellemző tulajdonságáról, elmagyarázván a mostani perorvoslatok módjait, mineműségét. Valóban azt hisszük, hogy az elvégre is eléggé száraz themáról ily érdekesen és élvezetesen beszélni művészet és tudjuk, hogy Szirmay Istvánban ez a művészet meg is van. A közönség legalább is így vélekedett, mikor falengedő taposokkal honorálta a felolvasást. Nem kisebb élvezetet

Sátoraljaujhely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz.
a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű bái és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.
Gallérok, kézelők kristály fehér tisztítása.

Vasalások 1 órán belül.

szerzett Szilágyi Géza művészies tárogató játékaival. A közönség alig birt megvárni a kiváló zenei élvezettől, úgy hogy a programmon kívül még „ráadás” is kellett adnia a művésznek, ami — azt hisszük — a legszebb elismerést jelenti.

— A társadalomvédelmi egyesület közgyűlése. Szombaton délután volt ennek a kiválóan nemes és humanus célú egyesületnek a közgyűlése és végtelenül jóleső érzéssel töltött el, amit ott hallottunk. Eiserth István elnök olvasta fel az egyesület 1911. évi tevékenységéről szóló jelentését és valóban a legmelegebb elismerés hangján szólhatunk csak, hallván, hogy mily sok esetben törölte le az egyesület a fájdalom és nyomor könnyeit, mily sok embert adott vissza a becsületnek társadalomnak. Az 1911. évben segélyezettek száma 58 család és 450 egyén, kiknek segélyezésére összesen 5970 koronát adtak ki. A nemes cél vonzza az embereket és tavaly is 13 alapító- és 125 rendes taggal szaporodott az irgalom munkájában résztvevni óhajtok száma. Zemplénnémeteknek alig egy pár községe van csak, mely ne volna tagja az egyesületnek és rövid idő kérdése, hogy valamennyi az legyen. Az elnök jelentése kapcsán megemlékezik pótolhatatlan alelnökünknél, Dókus Gyulánéknak elvesztéséről és indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg megörökíti emlékét. Ugyancsak az elnök indítványára köszönetet szavaz a közgyűlés az egyesület nótáinak buzgó, fáradhatatlan munkásságukért, Kincsesy Péter pénztárnoknak a pénztár lekiismeretes, pontos vezetéseért, Moldoványi Géza és Domján Eleknek pedig a pénztár és számadások átvizsgálása körül kifejtett fáradozásukért. Indítvány nem lévén, elnök a közgyűlést berekesztette.

— Eljegyzés. Windt Lajos, a Windt Jakab cég belfelügyelője, dr. Moskovits Vilmos hugát, Moskovits Etelkát.

— Huszonöt éves jubileum. Impozáns és melegséggel teli ünneplésben részesítették a sátoraljaujhelyi Máv. gépgyár alkalmazottai műhelyfőnökeket, Szepesi Simon Máv. felügyelőt szolgálatának 25 éves jubileuma alkalmából. Az állomási értermet zsufozásig megtöltötte az ünneplő közönség, melynek természetesen legnagyobb részét a Máv. alkalmazottai tették ki, de városunk intéző köreinek is sok tagja volt jelen. Az ünnepi vacsorának második fogása előtt hangzott el az első felkőszöntő, melyben Oláh Béla főellenőr üdvözölte szép szavakkal az ünneplőket, átnyújtván neki a remek kivitelű bronzszobrot, az alkalmazottak együttes ajándékát. Ezután jóformán minden öt percbe emelkedett szólásra valaki, hogy kifejezést adjon az egyes csoportok nevében az ünneplő iránt megnyilatkozó osztatlan szeretetnek és ragaszkodásnak. Toasztot mondottak a következő sorrendben: Adorján Ferenc műszaki hivatalnok, Purger Imre az asztalosok, Dávid János az altisztek nevében, majd Fűrész Sándor miskolci üzletvezető helyettes lelkes felkőszöntője után az ünneplő emelkedett szólásra és meghatótt, hálás hangon köszönte meg a nagymérvű ünneplést és szeretet és ragaszkodás ily spontán megnyilatkozását. Vacsora után toasztozott még Márki Béla szertárfőnök, Balogh Gyula asztalos, Vargha Pál a Máv. igazgatóság nevében, Guttmann Armin h. állomásfőnök, Kroó Ignác miskolci műhelyfőnök, Politzer Lajos mérnök, ki az üdvözlő táviratok egész tömegét olvasta fel, melyek között ha utoljára is olvasta, de nem utolsó volt a „Gyártelepi asszonyok” üdvözlő távirata. Felkőszöntőt mondott még ezután Ármágyi József géplakatos és Wiener Simon a számosztály vezetője. A toasztok közötti szünetek alatt a gyártelepi dalárda és zenekar gyönyörködtette a vendége-

ket pompásan előadott ének és zene számokkal.

— Jablonovszky József előadása. A zemplénnémeti szőlészeti szakosztály felkeresése Jablonovszky József, az állami rovarügyi állomás tudós vezetője tegnap a vármegyeháza nagytermében tartott ismertető előadást a szőlőmolyról s az ellene való védekezésről. Vetített képekkel mutatta be a szőlőpille válfajait, álcáját, pusztításait s beszélt a szőlőmoly elleni védekezésről. A szőlőmoly elleni védekezés módjai: a pillék összefogdosása, részben emberi kéz, részben éjjeli lámpák segítségével. Az álcák összeszedése, a karónak s a tőke fejnek kefék, villák, éles eszközök, reszelők s lánogyűrűk által való lekaparása. Ezek azonban az előadó szerint mindmégannyi költséges és célra nem vezető eljárások. Az előadó szerint a szőlőmoly elleni védekezés legalkalmasabb módja a külföldön is „magyar”-nak nevezett eljárás. Ez abban áll, hogy a tőkefejét — hogy a molypille, illetve, hogy az álca hozzá ne férhessen — már júliusban befedjük. A szőlőkarót pedig két-három helyen hullámos papírral szorosan akként átkötjük, hogy a nedvesség bele ne hatolhasson. A szőlőmoly álcája télre e papírba gubózza magát. Ha aztán tél jövetén a papírt leszedjük és elégetjük, ezzel megsemmisítjük a kártékony rovar is. Tehát a szőlőmoly ellen gyérítő eljárás utján védekezünk. — Meg kell azonban jegyezni, hogy a Tokaj-Hegyalján, a rövidesapos metszés hazájában ez a módszer nem alkalmazható s így a karónak hullámos papírral való bekötése utján csak részben lehet elpusztítani az alcát, mert azok legszívesebben a tőkefej vastag kérge alá rejtőznek el. Az előadás végzetével élénken megjelentek a tudós előadót.

— Bucsuzás. Városunk társadalmi szimpatikus tagját vesztette el Reichard Sándor gyógyszerész, aki közli, hogy városunkat elhagyja. Debrecenbe költözik, hogy ott alapítsa meg új otthonát. Reichard Sándor tagja volt a város képviselőtestületének, a Sac. választmányának, a szünügyi választmányának s általában élénk részt vett a társadalmi életben.

— Béke a munkásbiztosítóban. Mint értesülünk az újhelyi Munkásbiztosító Pénztárban dult áldatlan háborusodás véget ért. A vizsgálat kiderítette, hogy Bach Géza igazgatót a vagyonkezelés körül semmi néven nevezhető szabálytalanság nem terheli az igazgató és az igazgatóság egy része között felmerült diferenciák békés uton elintézését nyertek. Most tehát a Pénztár működése zavartalanul folyhat tovább.

— Az Ipartestület közgyűlése elmaradt. Mint megirtuk volt, az újhelyi Ipartestület elnöksége vasárnap, márc. 3-án délutánra hívta össze közgyűlésre a tagokat. Mint rendesen, úgy ez alkalommal sem gyűltek össze a tagok határozatképes számban, minek következtében a közgyűlést csak a jövő vasárnapon, március 10-ikén fogják megtartani. Ez alkalommal már, a törvény értelmében, a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz a közgyűlés.

— Nagy birtokvétel Zemplénben. Az azelőtt báró Luzenszky-féle, jelenleg özv. Propper Adolfné és dr. Propper József tulajdonát képező szécskeresztúri zemplénnémeti mintegy 4000 hold kiterjedésű uradalmat mint értesülünk 200.000 koronáért megvette dr. Engländer Emil és Klein Kornél. A birtokot részben parcellázni, részben házilag kezelni szándékoznak. A pénzügyi műveletet a Magyar Telepítő és parcellázó Bank vállalta el.

— Március 4-e Újhelyben. A szociálisták vörös hétfője Újhelyben minden legcsekélyebb emóció nélkül múlt el. Míg majdnem minden vidéki városban voltak legalább is részleges munkabeszünetek, — felvonulások,

népgyűlések stb., addig nálunk úgy látszik teljesen megelégedtek a nemzetközies a beigért választójogi demonstrációiról.

— Zempléni póttartalékosok aggodalma. Alig ment ki a járásokba az alispáni rendelet, mely szerint az ujoncozás március és április hónapban elmarad; a póttartalékosok aggodalommal érdeklődnek, hogy megint be fog-e következni a multban kínos és károsan tapasztalt kényszerhelyzet mely akkoriban az ujoncozás elmaradása miatt állott be. Természetesen senki sem adhat az aggodalmaskodók megnyugtatóra határozott felelet: mert a legnagyobb bizonytalanság előtt állunk. Tény az, hogy az ujoncozás egyelőre s bizonytalan időre elmarad. Ez azonban még koránt sem jelenti azt, hogy a póttartalékosokat az ősszel, vagy később behívják a tényleges szolgálatban lévő létszámának kiegészítésére. Mindössze annyit jelent, hogy későbbre toldódik el a sorozás. A helyzet távolról sem annyira veszélyes, hogy már most komoly aggodalomra adhatna okot. Sőt bizonyosra vehető, hogy rövid időn belül helyre áll a parlament munkaképessége s a mint a véderő-javaslatot letárgyalják, következik az ujoncemegajánlás s még aratás előtt megejthetik az idej sorozást.

— Vesztség gyanuja. Ma reggel egy felette gyanús eb kóborolt Újhely utcán, szája habzott, az eb vad dühvel az utszéli fákat marta. Sokan üldözésére indultak, de csak nagysokára sikerült a rendőröknek revolverlövéllel leteríteni. Most az állatorvos boncolja fel s megállapítja, hogy tényleg veszett eb volt-e, amely esetben 40 napos ebzárlat következik.

— Kivándorlási ügynökök tömeges eltilése. Mint tudósítók jelenti, Királyhelmeceken Koller Gyula, Stefunka János és Bence József a belügyminiszteri detektívosztály segéd tisztjei napok óta nyomoznak kivándorlási ügynökök után és sikerült is nekik néhány közveszedelmes ügynököt elfogni. Munkáson pedig négy vasuti alkalmazottat tartóztattak le, kik szintén gyakran szállítottak a határon át bodrogközi kivándorlókat. E négy vasuti alkalmazottak közül huszonnégy kivándorlási ügynököt tartóztattak le és szolgáltattak át a hatóságoknak. A királyhelmecei főszolgabíró a letartóztatottak közül Lober Gyula újhelyi és Világi Ferencz leleszi lakost 60—60 napi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre, Rosenbaum Kálmán királyhelmecei, Farkas Ferenc ung-baranyai lakost 40 napi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte el. Kovács János kivándorlót, kit mellesleg Lober Gyula ügynök 600 korona erejéig károsított meg, 30 napi elzárásra és 300 kor. pénzbüntetésre ítelték.

— A Nagyszombati Földhitelintézet dacára a mostani rossz pénzügyi viszonyoknak most is a régi 4¹/₂% kamat alapon nyújt törlesztéses jelzálog kölcsönöket földbirtokra, házra és építkezési megbízásokat elfogad Sátoraljaujhely Fő-tér 18. Szent-Györgvi és Keleti cég.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

IRODALOM.

— A csavargók titkos egyetértése. Bámulatra méltók azok a titkos jelek, amelyekkel a csavargók az ő külön tolvajnyelvük kiegészítéseképpen megértik egymást. Erről emlékezik meg tizenegyre képpel tarkított értekezés keretében a „Képes Hét”, amely rövid fennállása óta Magyarországon legkedveltebb képes lapjává nőtte ki magát. Harminckét aktuális képét Kabos Éde, Pásztor József, Sá-

rossy Ivonne, Benda Jenő novellái, Földes Imre regénye a Feketeország és Arzene Lupin izgalmas kalandjai követik. — A Képes Hét 20 filléért mindenütt kapható. Előfizetési ára negyedévre 2 kor. 70 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Úgynök-utca 10.

— A „Vasárnapi Ujság” március 3-iki száma meglepően gazdag és változatos sorozatát adja a pompás kivitelű, aktuális érdekességű képeknek. A hadsereg tátrai ski-gyakorlatai, a mexikói forradalom, a Nyugat leánya az Operában, a cárnő a Nemzeti Színházban, az angol királyné magyar ősei stb. adják e képek tárgyait. Szemere György regénye, Kaffka Margit novellája, Endrődi Sándor, Balla Ignác versei, Szabados Éde Richepin-fordítása, Jansen Börge regénye, adják a szépirodalmi olvasmányokat. Egyéb közlemények: Kővári Szilárd kiállítás a Művészklubban, aktuális arcképek, a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre két kor. 40 fillér.

Felolós szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.

Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.

Laptulajdonos: Ehlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

Eladó gőzcséplőgépek.

Bérletem megszűnése folytán eladok egy Magyar államvasutak gépgyárában készült 10 lóerejű és egy 8 lóerejű

cséplőgarnitúrát

szalmakazalozókkal és tűzfeckendővel. Teljesen üzemképes, mind-egyikhez külön javításhoz való szerszámmal. Mindkettő 1910-ben lett nyomtatva.

Bővebb felvilágosítást ad alólírott tulajdonos Sátoraljaujhelyben, Szécheny-tér 23.

Gutman Mór.

A legutóbbi időben az

Uradalmi polenai viz

üvegeihez és czimkáival a megtevésztésig hű utanzatu nem természetes, hanem telített viz „Polenai” elnevezés alatt kerül forgalomba!

Figyelmeztetni kívánjuk fogyasztó közönségünket, miszerint csakis az

Uradalmi polenai

felirattal ellátott üvegek tartalmaznak a természetes és általános kedvelt polenai ásványvizet, míg eltérő czimkájú üvegek — mint nem valódi Uradalmi polenait — vizszautasítani sziveskedjenek.

Vezérképviselőt és raktár:

Berkovits Hani kereskedőnél

Sátoraljaujhely (Vöröskör épület.)

Csőd-tömegeladási hirdetemény.

Közhirre teszem, hogy vagyonbukott Engel S. Zoltán tokaji kereskedő csőd-tömegéhez tartozó és a csődleltár 1-504 és 509-542 tételei alatt felvett boltberendezés és rőfös áruk, melyeknek beszerzési ára 15717 korona 50 fillér, becsára pedig 8144 korona 65 fillér, zárt ajánlati és az ezt esetleg követő szóbeli versenytárgyalás útján el fognak adni. A zárt írásbeli ajánlatok alulírt csőd-tömeg gondnok irodájában Tokajban, 1912. évi március hó 19-ik napjának d. e. 12 órájáig nyújtandók be a becsérték 10%-ának mint bánatpénznek egyidejű letétele mellett s ugyanezen nap d. u. 3 órakor fog a csőd-választmány Tokajban, dr. Gergely Mihály ügyvéd csőd-tömeg gondnok irodájában a beadott írásbeli s az ezt esetleg követő szóbeli ajánlatok felett határozni. Csőd-választmány fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok felett szabadon határozhasson, esetleg valamennyit visszautasíthassa, avagy azonnal szóbeli versenytárgyalást tarthasson.

A választmány és tömeg gondnok az áruk minőségéért, mennyiségéért s a leltárban esetleg előforduló tévedésekért szavatosságot nem vállal. A vételi illeték vevőt terheli.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlatát a csőd-választmány elfogadja, tartozik 48 óra alatt a vételárát és a vételi illetéket lefizetni s a megvett árut ugyanezen idő alatt elvitetni. Ha a vevő a vételárát s a vételi illetéket 48 óra alatt le nem fizeti, bánatpénzét feltétlenül elveszti, s ha az áruk később az elfogadott ajánlatnál olcsóbban értékesítenének, a különbözetet, valamint a felmerülő költségeket és a kárt viselni tartozik. Választmányának joga van azonban választása szerint a vételár lefizetését is követelni.

A csődleltár irodáiban a hivatalos órák alatt megtekinthető és az árukat a venni szándékozók közbenjöttömmel szintén megtekinthetik.

Tokaj, 1912. március 2.

Dr. Gergely Mihály,
csőd-tömeg gondnok.

Kiadó lakás.

Özv Teich Zsigmondné Fő-utca 22. sz. házában egy utcai emeleti udvari szoba és ugyanott egy emeleti szép szoba külön bérbe adandó.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék
egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényűnél, oszónál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török löszef gyógyszerésznél, Budapest.
D: Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Ha „FORHIN”-nal permetez,

I - SZOR
kevesebb
a gond,
II - SZOR
kevesebb
a munka,
III - SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN” a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!

**Bármily harmatnál permetezhet vele,
semmi üledéke nincs!** Számtalan elismerő nyilatkozat!

Gyártjuk az eddig dr. Asohenbrant szabadalmát képezett

Rézkenport és bordói port is.

Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN gyártól, Budapest,
VI., Városl-út 93.

Sátoraljaujhely, nyomtatott a „Zemplén” könyvnyomtató intézetben.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB

BUTORKERESKEDÉSE

Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett famínőségekben.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek.
Vas- és rézbútor legjobb kivitelben.

**KÉPEK, GYERMEKKOOSIK,
FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK,**

Mindenemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyemben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlöm.

Allandóan raktáron tartok:

Három rétü löszőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.
„ „ affrik „ „ „ „ 15 „

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb! butorbevásárlási forrás.

Izletes valódi házi kosztra

előfizetéseket elfogad

Pattenhauser Mátyás,

A „Vadászkürt” étterem tulajdonosa.

Legelő.

A sárospataki hercegi uradalom longi legelőjére az 1912. évi időszakra szarvasmarhák felvételnek Bejelentéseket elfogad az uradalom központi irodája Sárospatakon.

Wertheim-szekrény

középnagyságu, megvételre kerestetik. Ajánlatok a főgimnasium igazgatójához küldendők.

Töketerebes és vidéke fogyaszt. szövethezet.

6/1912. szám.

Meghívás.

A Töketerebes és vidéke fogyasztási szövethezet 1912. évi március hó 17-én délután 3 órakor Töketerében, a község háza tanácstermében tartja

XI. rendes évi közgyűlést,

melyre a tagok tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Mult évi üzlet eredményéről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről szóló rendelkezés.
5. Az igazgatóság 7 tagjának választása.
6. Netaláni indítványok.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg és nyereségszámla a szövethezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Töketerebes, 1912. március hó 2-án.

Az igazgatóság.

Iskola építés.

A szürnyegi ev. ref. egyház az iskola tantermét és a tanítói lakot újból építteti. Felhívja ennélfogva mindazokat, akik az építést elvállalni óhajtják, hogy erre vonatkozó ajánlataikat folyó évi március 15-éig a magyarsági ref. lelkész hivatáshoz — ahol az építkezési tervrajz is megtekinthető — nyujtsák be.

Kozma Antal,
ref. lelkész.